

Tiedoksi annettavat asiat

VAMNEU 28.11.2016 § 35 **1) Valtakunnallinen vammaisneuvosto / Tiedote 3/2016
Vammaisneuvostot jatkossa kunta- ja maakuntatasolle**

Kunnille on tulossa 1.6.2017 alkaen kuntalakiin perustuva velvollisuus perustaa kunnallinen vammaisneuvosto. Lisäksi nyt lausunnolla olevassa maakuntalaissa esitetään maakunnille velvollisuutta asettaa maakunnalliset vammaisneuvostot. Jatkossa vammaisneuvostot toimitsevat sekä kunnissa että maakunnissa.

Kunnallisten neuvostojen säilyminen on tärkeää lähidemokratian toteutumisen kannalta. Monet vammaisten henkilöiden kannalta tärkeät asiat jäävät kuntatasolla päätettäväksi, liittyen muun muassa varhaiskasvatukseen, koulutukseen ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Sosiaali- ja terveystalveluiden siirtyessä maakuntien vastuulle on kuitenkin tärkeää, että myös maakunnissa on vammaisneuvosto. Maakuntalakiesityksessä ehdotetaan, että jatkossa maakuntahallituksen olisi asetettava vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi maakunnan vammaisneuvosto. Jokainen kunnallinen vammaisneuvosto valitsisi yhden edustajan maakunnalliseen vammaisneuvostoon. Lopullisesti maakunnallisista neuvostoista päätetään sote-uudistus- ja maakuntalakiin pakettin käsittelyn yhteydessä eduskunnassa.

**2) Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta korvaa
valtakunnallisen vammaisneuvoston
Sosiaali- ja terveysministeriö 4.11.2016 9.08
Tiedote 194/2016**

Uusi vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta aloittaa toimintansa ensi vuoden alussa. Se korvaa nykyisen valtakunnallisen vammaisneuvoston. Muutos liittyy vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen toimeenpanoon Suomessa. Valtioneuvoston asetus vammaisten henkilöiden neuvottelukunnasta annettiin 3. marraskuuta. Samalla kumottiin asetus valtakunnallisesta vammaisneuvostosta.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä yleissopimuksen mukaisena koordinaatiojärjestelmänä. Neuvottelukunnan tehtävänä on helpottaa vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyvää toimintaa valtionhallinnon ja yhteiskunnan

eri aloilla ja tasoilla.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään 16 muuta jäsentä. Kullakin jäsenellä puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta olisi henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnan muut jäsenet edustavat eri ministeriöitä sekä niiden lisäksi ainakin vammaisia henkilöitä tai heidän omaisiaan, alue- ja paikallishallintoa sekä työmarkkinajärjestöjä. Muista jäsenistä vähintään viiden on edustettava vammaisia henkilöitä tai heidän omaisiaan. Vammaiset henkilöt tai heidän omaisensa nimetään vammaisjärjestöjen esityksestä.

Neuvottelukunnan asettaa valtioneuvosto neljäksi vuodeksi kerrallaan. Ensimmäisen neuvottelukunnan toimikausi kestää vuoden 2019 huhtikuun loppuun.

Lisätietoja:

Hallitusneuvos Susanna Rahkonen, p. 02951 63215

[Vammaispolitiikka](#)

[<Hint>](#)

sosiaali- ja terveysministeriön verkkopalvelu | stm.fi | viestinta@stm.fi

3) YK:n vammaisyleissopimuksen toimeenpano

Suomi ratifioi YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 10.6.2016. Sopimuksen toimeenpanoa varten ollaan perustamassa valtakunnallisen vammaisneuvoston tilalle neuvottelukuntaa, joka koordinoi sopimuksen toimeenpanoa valtakunnallisesti. Uusi neuvottelukunta perustetaan vuoden 2017 alusta. Kunnallisten ja jatkossa maakunnallisten vammaisneuvostojen työn tukeminen ja yhteistyö jatkuu myös tämän jälkeen.

Katso tarkemmin STM:n tiedote:

http://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/vammaisten-henkiloiden-oikeuksien-neuvottelukunta-korvaa-valtakunnallisen-vammaisneuvoston

YK:n vammaissoleissopimuksesta ollaan tuottamassa saavutettavia versioita. Tarkoitus on koota vuoden 2017 alussa avattaville VANEn uusille sivuille tietoa sopimuksesta mm. viittomakielellä ja selkokielellä. VANE on jo tuottanut YK:n vammaissoleissopimuksen pistekirjoituksella ja äänitteenä. Sivuille tulee oma osio myös kunnallisille vammaisneuvostoille.

4) Alueelliset vammaisneuvostopäivät

VANE järjestää kaksi alueellista vammaisneuvostopäivää. Aiheina näissä on YK:n vammaissoleissopimus ja yhdenvertaisuuslainsäädän-

tö.

Ensimmäinen järjestetään Tampereella 1.12.2016. Ohjelma ilmoittautumistietoineen on lähetetty neuvostoihin ja se on VANEn kotisivuilla. Ilmoittautumisaikaa on 15.11.2016 asti.

Toinen päivä järjestetään Oulussa 2.2.2017. Tästä tiedotetaan tarkemmin loppuvuodesta.

5) Muuttuvat yhteystiedot

VANEn suunnittelija Tea Hoffrén siirtyy väliaikaisesti toisiin ministeriön työtehtäviin ajalla 7.11.2016–7.1.2017. Hänen sijaisenaan toimii tänä aikana Iiro Toikka, jonka tavoittaa sähköpostilla etunimi.sukunimi@stm.fi ja puhelimitse numerosta 0295163166.

6) Vammaisten henkilöiden oikeuden ja yhdenvertaisuus / YK vammaisyleissopimuksen viitoittamalla tiellä-seminaari

Aika: 1.12.2016, klo 9.30–16.15

Paikka: Tampereen kaupungin keskusvirastotalo, Aleksis Kiven katu 14–16 C, Valtuustosali (5. krs.)

Valtakunnallinen vammaisneuvosto järjestää yhteistyössä Pirkanmaan vammaisneuvostojen kanssa Etelä-Suomen alueellisen vammaisneuvostopäivän. Päivä on tarkoitettu kunnallisten vammaisneuvostojen ja vammaisjärjestöjen edustajille, viranomaisille ja kaikille vammaispoliittisista aiheista kiinnostuneille.

Tilaisuus on maksuton. Valtakunnallinen vammaisneuvosto tarjoaa osallistujille aamu- ja iltapäiväkahvit. Lounas ja mahdolliset yöpymiset omakustanteisesti. Virastotalolla on lounasravintola. Lisäksi lähitöllä on useita lounaspaikkoja.

Esteettömyys

Tila on esteetön. Tilassa on induktiosilmukka. Viittomakielen tulkkaus ja kirjoitustulkkaus järjestetään tarvittaessa. Tilaisuudessa on yleisavustajia. Vastapäätä virastotaloa sijaitsee pysäköintihalli, jossa on esteettömiä pysäköintipaikkoja.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen on pakollinen. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 15.11.2016. Ilmoittautuminen ensisijaisesti alla olevan linkin kautta: <https://www.webropolsurveys.com/S/7788563EDC81C801.par>

Tarvittaessa ilmoittautuminen puhelimitse:

Vappu Kananen / VANE
puh. 02951 63307

Materiaalit

Tilaisuuden materiaalit tulevat valtakunnallisen vammaisneuvoston kotisivuille osoitteeseen: www.vane.to

Päivän ohjelman pistekirjoituksella voi tilata ilmoittautumisen yhteydessä.

Tilaisuus videoidaan ja sitä on mahdollisuus seurata suorana myöhemmin ilmoitettavasta linkistä.

7) Selvitysmies Kalle Könkkölältä useita ehdotuksia vammais- palvelujen vaihtoehtoisiksi säästöiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö 14.10.2016 10.00
Tiedote 167/2016

Sosiaali- ja terveysministeriön asettama selvitysmies Kalle Könkkölä on tehnyt useita ehdotuksia vammaispalvelujen vaihtoehtoisista säästöistä. Ehdotusten mukaan mahdollisia säästöjä voitaisiin saada yhteensä noin 74 miljoonaa euroa.

Selvitysmies luovutti ehdotuksensa perhe- ja peruspalveluministeri **Juha Rehulalle** perjantaina 14. lokakuuta. Selvitystyön tavoitteena oli löytää vaihtoehtoja hallituksen linjaamille säästöille. Ehdotuksissa on otettu huomioon palveluiden parempi kohdentaminen, uusien toimintamallien käyttöönotto ja hallinnollisen työn karsiminen.

Liikkumisen tuesta noin 30 miljoonan euron säästöt

Selvitysmies esittää, että ne henkilöt, jotka jo ennen korkeaa ikää tarvitsevat vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja, säilyttäisivät aina oikeutensa näihin kuljetuspalveluihin myös ikään- tyessään. Jos toimintarajoite ja vaikeus käyttää julkista joukkoliiken- nettä johtuvat pääosin korkeasta iästä, henkilöllä ei olisi oikeutta vammaispalvelulain mukaisiin liikkumisen palveluihin. Iän tuomien toimintarajoitteiden takia joukkoliikenteessä erityisiä vaikeuksia kokevilla henkilöillä tulisi kuitenkin olla subjektiivinen oikeus vähintään 36 yhdensuuntaiseen matkaan vuodessa sosiaalihuoltolain perusteella.

Vaihtoehtoja liikkumisen tuen järjestämiseksi olisivat muun muassa leasing-auto ja henkilökohtaisen budjetin matkakukkarot. Henkilökohtainen budjetti sopisi paljon kuljetuspalvelua käyttävälle henkilölle, joka kykenisi järjestämään kuljetuspalvelut ja liikkumisen tuen itse saamansa budjetin mukaisesti.

Lisäksi selvitysmies ehdottaa, että erityisesti kuljetuspalvelua

käyttävälle vammaisille aletaan järjestää liikkumistaidon ohjausta ja kaikki kuljetuspalvelut sekä Kelan korvaamat kuljetukset yhdistetään alueellisiin Kelan ylläpitämiin keskuksiin.

Maakuntiin henkilökohtaisen avun keskuksat ja hallintoa keveämmäksi

Selvitysmies ehdottaa, että joka maakuntaan perustetaan henkilökohtaisen avun keskus, joka toimisi vertaistukivetoisesti läheisessä yhteistyössä maakunnallisten sosiaalikeskusten kanssa. Muita henkilökohtaiseen apuun liittyviä ehdotuksia ovat henkilökohtaisen budjetin sovellus henkilökohtaiseen apuun, taksien odotustaksaa pienempi asiointilisä sekä henkilökohtainen apu hengityslaittepotilaille.

Lisäksi selvitysmies esittää hallinnon keventämistä muun muassa vähentämällä lääkärintodistuksia, määräaikaista päätöksiä ja asumisyksiköiden asukkaiden asioiden kirjaamista ja raportointia sekä laatimalla palvelusuunnitelmat ja -päätökset samanaikaisesti.

Invalidivähennyksen poistolla suurimmat säästöt

Suurimmat säästöt voitaisiin selvitysmiehen raportin mukaan saavuttaa invalidivähennyksen poistolla (32 miljoonaa euroa). Könkkölän mukaan verotuen käyttö ei ole oikea tapa tukea vammaisia ihmisiä, vaan säästyvät rahat on tarkoituksenmukaisempaa käyttää palveluihin. Selvitysmies ehdottaa jatkotyössä arvioitavaksi, aiheuttaako invalidivähennyksen poisto joillekin ihmisille tai vammaisryhmille kohtuuttoman tilanteen ja voisiko eläkkeensaajien hoitotuen tai vammaistuen uudelleen määrittelyllä korjata mahdollisia kohtuuttomuuksia.

Luonnos uudeksi vammaispalvelulaiksi lausunnolle keväällä 2017

Selvitysmiehen ehdotukset otetaan huomioon ja niitä arvioidaan sosiaali- ja terveysministeriössä erityisesti lainsäädännön muutostarpeiden ja kokonaisuudistuksen tavoitteen toteutumisen näkökulmasta. Arvioinnin tueksi on avattu kaikille avoin otakantaa.fi-kysely. Palautetta pyydetään myös eri asiantuntijoilta ja sidosryhmiltä.

Ministeri Rehula kiittää selvitysmiestä haastavan selvityksen tekemisestä ja vammaisten henkilöiden osallistamisesta ehdotusten laadintaan.

”Selvitysmiehelle ja häntä laskennassa avustaneille virkamiehille on tuottanut haasteita se, että osin säästöehdotusten potentiaalisen kohderyhmän suuruutta on ollut vaikea arvioida eikä tietopohja pal-

veluista ole aukoton. Nämä ehdotukset ovat kuitenkin hyvä pohja vammaislainsäädännön uudistuksen jatkotyölle”, ministeri Rehula totesi.

Luonnos uudeksi vammaisten henkilöiden erityispalveluja koskevaksi laiksi on tarkoitettu saadaan lausunnoille keväällä 2017. Vammaispalvelulainsäädännön uudistamisella on liittymäkohtia myös sote- ja valinnanvapauslainsäädännön valmisteluun.

Lisätietoja

selvitysmies, toiminnanjohtaja Kalle Könkkölä, Kynnys ry, p. 0500 503 516, etunimi.sukunimi@kynnys.fi

neuvotteleva virkamies Jaana Huhta, STM, p. 0295 163 407

neuvotteleva virkamies Anne-Mari Raassina, STM, p. 0295 163 405
etunimi.sukunimi@stm.fi

Liitteet

[Vammaispalvelujen vaihtoehtoiset säästöt. Selvitysmiehen raportti.](#)

[Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2016:58](#)

[Vammaispalvelujen vaihtoehtoiset säästöt. Selvitysmiehen ppt-esitys tiedotustilaisuudessa.](#)

[Selvityshenkilön ehdotuksen säästölaskelmat](#)

[Peru tilaus](#)

sosiaali- ja terveysministeriön verkkopalvelu | stm.fi | viestinta@stm.fi

8) Terveisiä Vammaiskortti-hankeesta!

Vammaiskortti-hanke etenee Suomessa varmoin askelin. Helsingissä järjestämäämme vammaisjärjestöjen kuulemistilaisuuteen osallistui lokakuussa yli 40 eri toimijaa. Yhteistä asiaa vietiin eteenpäin ryhmäkeskustelujen muodossa ja saimme jälleen paljon arvokasta materiaalia hankkeen toteuttamiseksi. Olemme saaneet myös runsaasti ideoita Vammaiskortin kehittämiseksi sähköpostitse ja kyselyllä, jonka toteutimme alkusyksystä. Uusi kysely Vammaiskortin kriteeristöistä ja Vammaiskortilla saatavien hyötyjen tarpeen kartoittamiseksi tehdään lähikuukausina. Linkki kyselyyn lähetetään myös teille.

Seuraavaksi haluamme kuitenkin kutsua yhteiseen keskusteluun mukaan myös palveluntarjoajat ja vammaiset ihmiset, heidän läheisensä ja avustajansa. Mitä kaikkia mahdollisuuksia eurooppalainen Vammaiskortti voisi tarjota vammaisille ihmisille, heidän avustajilleen ja saattajilleen? Mitä hyötyä kortista voisi olla palveluntarjoajille kulttuuri-, liikenne-, liikunta-, ja muilla vapaa-ajan sektoreilla?

Järjestämme Vammaiskortin mahdollisuudet -tilaisuuden perjantaina 2.12. klo 12.30-15.00 Helsingissä THL:n tiloissa (Mannerheimintie

166).

Tilaisuus on maksuton ja sinne ovat tervetulleita kaikki asiasta kiinnostuneet. Ohjelmassa on Vammaiskortti-hankkeen esittelyä, asiantuntijapuheenvuoroja (mm. VR) ja paneelikeskustelu. Tilaisuuden alussa on kahvitarjoilu.

Ilmoittauduthan mukaan 25.11. mennessä osoitteessa:

<https://www.webropolsurveys.com/S/D740879039E557B8.par>

Lisätietoja tilaisuudesta ja marraskuun aikana tarkentuvan ohjelman löydät [täältä >>](#)

Toivomme, että välitätte tietoa tilaisuudesta omissa kanavissanne ja omille verkostoillenne. Liitteenä tilaisuuden mainos pdf-muodossa. Alkuvuodesta 2017 järjestämme myös vastaavan tilaisuuden ruotsin kielellä.

Lisäksi järjestämme paikallisia Vammaiskortin mahdollisuudet -tilaisuuksia ensi vuonna Helsingin lisäksi myös Turussa, Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa ja Rovaniemellä. Jos omalla järjestöllänne tai paikallisyhdistyksellänne on kiinnostusta olla mukana paikallisen tilaisuuden järjestämisessä, otamme mielellämme vastaan ideoita sähköpostitse osoitteeseen vammaiskortti@kvps.fi. Esimerkiksi, jos tunnette paikallisia asiasta kiinnostuneita tahoja tai tilaisuudelle sopivan tilan, olisi siitä meille suuri apu järjestelyissä.

Toivottavasti tavataan pian Vammaiskortti-hankkeen merkeissä!

Päätös

Vammaisneuvosto merkitsee yllä mainitut asiat tiedoksi.
